

Supervízia, ako predpoklad skvalitňovania poradenskej praxe

Milan Schavel

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Supervízia

Supervízia je činnosť supervízora, pri ktorej prostredníctvom zámerného pozorovania a cielených otázok uvažujeme nad úrovňou starostlivosti o klienta a zvyšujeme poradcovu schopnosť reflexie vlastnej práce a sebareflexie.

Vývoj supervízie na Slovensku

- Obrat v sociálnej práci (následne nutnosť celoživotného vzdelávania)
- Zriadenie nemecko – slovenskej pracovnej skupiny pod gesciou MPSVaR SR (rok 1999)
- Projekt prípravy prvých supervízorov na Slovensku v roku 2000, príprava supervízorov pre oblasť sociálnej práce
- Akreditácia vzdelávacích programov: Supervízia v sociálnej práci a Supervízia pre pomáhajúce profesie
- Založenie asociácie supervízorov a sociálnych poradcov

Kompetencie pre výkon supervízie

- Absolvent vysokoškolského vzdelania II. stupňa v odbore SP alebo v odbore s humanitným zameraním
- Absolvent vzdelávacieho programu v supervízii
- Graduovaný sociálny pracovník s praxou v sociálnej oblasti a prácou so sociálnym klientom
- Výkon supervízie pod supervidovaním skúseného supervízora
- Vysoká miera empatie, úcta, orientácia na riešenie problémov založená na kooperácii, konsenze a demokratickej participácii
- Otvorenosť, autentickosť, flexibilita, záujem, zaujatie, orientácia na hodnoty profesie v svojom správaní
- Poznanie hraníc svojich možností a kompetencií
- Schopnosť narábať s mocou

Legislatívne podmienky pre výkon supervízie

- Zákon o sociálnych službách (448/2008 Z. z.)
- Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (305/2005 Z. z.)
- Zákon o sociálnej práci (219/2014 Z. z.)

Dilemy v práci supervízora

- Supervízia, ako poradenstvo
- Ohrozenia pre supervízora :
 - Terapia
 - Mediácia
 - Riadenie

Ciele supervízie v poradenskej praxi

- skvalitňovanie práce, predchádzanie chybám, prínos alternatívnych postupov,
- ďalšie vzdelávanie, podpora, zvyšovanie odborného statusu poradcu,
- prevencia upadnutia do stereotypov, emocionálna ventilácia, minimalizácia neistoty, prevencia syndrómu vyhorenia,
- verifikácia správnosti a alternatív pri práci s klientom, korigovanie neefektívnych postupov,
- prevencia poškodzovania klienta,
- účinné zvládnutie pocitov bezmocnosti a viny,
- účinnejšie zaobchádzanie s vlastnými zdrojmi.

Typy supervízie

- Tútorský
- Výučbový
- Výcvikový
- Riadiaci
- Poradenský
- Kolegiálny
- Autosupervízia

Poradenský typ supervízie

- **Supervízor** nepreberá žiadnu formálnu zodpovednosť za prácu supervidovaného, nie je jeho lektorom ani vedúcim. Ich spoločným cieľom je rozobrať vybrané okruhy práce s klientom. Tento druh supervízie je určený predovšetkým skúseným a kvalifikovaným pracovníkom.

Zameranie supervízie v poradenskej praxi

- Reflexia obsahu sedenia sociálneho poradcu a klienta.
- Explorácia procesu práce s klientom, stratégie a intervencie sociálneho poradcu.
- Vzťah medzi sociálnym poradcom a klientom.

Súčasný stav v poskytovaní supervízie na Slovensku

Pozitíva:

- akreditované vzdelávanie
- legislatívne predpoklady
- záujem o vzdelávanie v oblasti supervízie
- akceptácia potreby supervízie zo strany priamych odberateľov

Súčasný stav v poskytovaní supervízie na Slovensku

Negatíva :

- nedostatok lektorov
- málo času profesionálov na prijatie supervízie
- neochota nadriadených
- nedostatok odbornej literatúry
- absentuje supersupervízia

Supervízia v sociálnej práci – ciele výskumu

- Zachytiť spätnú väzbu od supervízorov, ktorí pôsobia v oblasti sociálnej práce na Slovensku.
- Zistiť, aká je ich rodová, veková, vzdelanostná a odborná štruktúra.
- Diagnostikovať oblasti a sektory ich profesionálneho pôsobenia, ich aktivitu v analyzovaných oblastiach, nároky a subjektívne postoje.

Metodológia výskumu

- Dotazník vlastnej proveniencie.
- Distribuovaný elektronickým nástrojom ProSurvey.
- 27 otázok diferencovaných do 3. oblastí:
 - 1. všeobecné informácie
 - 2. výkon supervízie
 - 3. subjektívne pohľady na supervíziu v sociálnej práci
- Štatistická metodológia:
 - 1. test dobrej zhody χ^2
 - 2. test nezávislosti χ^2 pre kontingenčnú tabuľku
 - 3. výpočet z-skóre

Charakteristika výskumného súboru

- Informácie o základnom súbore sme získali porovnaním štyroch verejne prístupných databáz:
 - 1. Zoznam supervízorov na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (MPSVR SR)
 - 2. Zoznam akreditovaných supervízorov v Asociácii supervízorov a sociálnych poradcov
 - 3. Zoznam absolventov akreditovaného programu MŠ SR
 - 4. Zoznam akreditovaných supervízorov Inštitútu ďalšieho vzdelávania sociálnych pracovníkov
- Celkovo sa nám takýmto spôsobom podarilo identifikovať

345 supervízorov.

Sekundárne výsledky

- Respondenti nás upozorňovali, že je nesmierne zložité zaujať subjektívny postoj k vnímaniu supervízie zamestnancami a manažmentom sociálnych subjektov.
- Potreba zavedenia supervíznej činnosti aj do iných pomáhajúcich profesií.
V tomto kontexte bolo najčastejšie skloňované školstvo.
- Veľmi častým upozornením bola identifikácia rozdielneho vnímania supervízie v 1. a 3. sektore.
- Respondenti sa venovali aj otvoreniu diskusie o prehodnotení požiadaviek kladených na výkon supervízie (často žiadali prísnejšie).

Zhrnutie výskumu

- Typickým supervízorom, resp. supervízorkou je žena vo veku 31 až 40 rokov, s 2. stupňovým vysokoškolským vzdelaním v odbore sociálna práca, v ktorom pôsobí 6 až 10 rokov. Zameriava sa na sociálne služby, pôsobí v 1. sektore a supervízii sa venuje 0 až 2 roky. (Na základe modusu.)
- Výsledky skúmania poukázali na vysokú mieru feminizácie tejto činnosti. Miera zastúpenia žien siaha takmer k 80 %.
- Viac ako 40 % supervízorov účastných na našom výskume malo titul presahujúci rámec 2. stupňového vysokoškolského vzdelania.
- Viac ako 58 % má profesijnú prax v rozsahu 11 a viac rokov.

Zhrnutie výskumu

- Viac ako 30 % respondentov uviedlo, že supervíziu v priemere vykonáva minimálne raz mesačne.
- Supervízori sa taktiež prejavili ako pomerne prosociálne cítiaca komunita, ktorá je vo väčšine prípadov (alebo za určitých okolností) ochotná pristúpiť aj k nehonorovanému výkonu.
- V subjektívnych súvislostiach respondenti vyjadrili názor o dostačujúcich kvalifikačných požiadavkách na funkciu supervízora.
- Deklarovali spokojnosť s kvalitou a efektivitou výcvikových kurzov zameraných na odbornú prípravu supervízorov.

Ďakujem za pozornosť

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz